

Landbouwonderwijs in Maas en Waal

„Boeren met oordeel, is boeren met voordeel!”

De R. K. Lagere Landbouwschool te Leeuwen

Wanneer er ooit een tijd geweest is, dat het boeren moeilijk is geworden, aldus het weekblad van den N. C. B., dan is het wel zeker nu. Vooral tegenwoordig geldt het: Boeren met oordeel, is boeren met voordeel, ja, alleen boeren met oordeel geeft voordeel. Doch om een goed oordeel te hebben, is ook een groote kennis noodig. Boeren, zooals we dat vroeger gedaan hebben, kan alleen geen voordeel meer geven. We moeten ons boeren aanpassen aan de nieuwe omstandigheden, aan de gewijzigde omstandigheden, aan de gewijzigde verhoudingen van productiekosten en prijzen, aan de verschuivingen van import en export. En om dat alles bij te houden is er veel inzicht, veel kennis van bedrijfsinrichting en van bedrijfsorganisatie noodig. De praktijk toch bewijst, dat die boeren, die hunne bedrijven inrichten naar de nieuwe omstandigheden, die gaan boeren volgens nieuwe methoden en deze konsekwent toepassen, dat die nog met deze lage prijzen kunnen uitkomen, dat zij in staat zijn aan hun verplichtingen, die niet overmatig zwaar mogen zijn, kunnen voldoen, dat zij aan het einde van het jaar de touwtjes nog aan elkaar kunnen knoopen. En anderzijds, dat zij, die dit niet kunnen of niet zoeken, gemerkt of ongemerkt achteruit boeren....

Tot zoover het N. C. B.-orgaan.

Inderdaad behoren landbouwonderwijs en wetenschappelijke voorlichting de factoren te vormen, welke meer en meer aan het bedrijf ten grondslag moeten liggen. Bij de zonder twijfel verminderde rentabiliteit van verschillende landbouwgewassen, bij de zoozeer voor het platteland gewijzigde omstandigheden is een verdieping der vereischte vakkennis dubbel noodig.

Daarnaast treedt herhaaldelijk de wenschelijkheid naar voren van eenig inzicht in de actuele en dikwijls vrij ingewikkelde landbouwvraagstukken en de in verband daarmee te nemen of reeds ingevoerde maatregelen. Vooral ook t. a. v. de te verwachten steunmaatregelen, ten behoeve der kleine boerenbedrijven, waarbij wellicht het toezicht op het bedrijf — in den goeden zin des woords — nog zal toenemen.

Een behoorlijk functioneeren dier maatregelen is op de eerste plaats van een goed inzicht afhankelijk. En omdat het er niet naar uitziet, dat de behoefte aan grondige vakkennis en voldoende inzicht, een tijdelijk karakter draagt, integendeel, dienen beiden, vooral bij de jongeren, die zoo straks de leiding der bedrijven van de ouderen zullen overnemen, noodzakelijk te worden ontwikkeld.

Daaraan kan het landbouwonderwijs alles bijdragen. Wanneer jongens de lagere school verlaten en zich een ambacht kiezen, volgen zij uiteraard een opleiding aan ambachtsschool of vakschool. Voor jongens die bestemd zijn in het boerenbedrijf een bestaan te zoeken, blijkt theoretische vakkennis zeker in geen geval minder noodig. Voor hen zal het meer dan ooit van de vakkundige bekwaamheid afhangen, of zij zich metertijd staande kunnen houden op een rendabel bedrijf.

Maas en Waal heeft zulk een kostbare inrichting van landbouwonderwijs in de R.K. Lagere Landbouwschool van den N.C.B. te Beneden-Leeuwen, één der 70 lagere Land- en Tuinbouwscholen van ons land, welke het platteland ten zegen en ten voordeel strekken.

Inzage van het onderwijs-programma, dat aan de R.K. Lagere Landbouwschool gedurende 4 cursusjaren wordt verwerkt, zal de waarde van deze nuttige en noodige Maas-en-Waalsche instelling nog meer onderschrijven. Wordt tijdens de eerste 2 cursusjaren, resp. in het 1e jaar 2 dagen en in het 2e leerjaar 1 dag per week, het uitgebreid lager onderwijs (Ned. Taal, Rekenen, Aardrijkskunde, Geschiedenis, Staatsinrichting, Schei-, Natuur-, plant- en dierkunde) ter hand genomen, de laatste 2 cursusjaren worden aan het eigenlijk vakonderwijs gewijd. Voor deze laatste cursusjaren, eveneens 1 dag per week, vermeldt o.m. de leerstof: natuur- en scheikunde, kennis van den grond, grondbewerking en grondverbetering, plantenteelt en plantenziekten, dierkunde en veeteelt, zuivelbereiding, bemestingsleer, plantenteelt, bedrijfsleer en landbouwboekhouden.

Daarnaast dient nog op enkele andere voordeelen van dit onderwijs te worden gewezen. De verschillende dagen der week dat de jongens thuis in het bedrijf werkzaam zijn, bieden hun volop gelegenheid zich ook praktisch te bekwanen. Bovendien zijn de vacaties zoodanig geregeld, dat deze samenvallen met de drukke periode in het boerenbedrijf, wanneer een werkkraft misschien moeilijk gemist kan worden. Daarentegen worden gedurende de laatste 2 jaren de lessen uitsluitend in den winterlijdt gegeven, wanneer het werk op het platteland veelal stil ligt. Tijdens de cursusjaren maken de leerlingen voorts verschillende leerzame en even zoo interessante excursies welke nog meer en in niet geringe mate aan verruiming van kennis en inzicht zullen bijdragen.

Het feit dat het hoofd van een landbouwschool, die zich geheel kan wijden aan zijn taak, regelmatig in verbinding staat met diverse instanties van wetenschappelijke voorlichting op landbouwgebied, maakt het mogelijk, dat de leerlingen volledig op de hoogte blijven met alle aan de orde zijnde landbouwwesties.

Inderdaad moge uit dat al blijken, dat het Landbouwonderwijs voor een streek waar landbouw als bestaansmogelijkheid de hoofdtoon voert, moeilijk genoeg naar waarde kan worden geschat.

Bovendien heeft de Zeer Eerw. Heer Pastoor Karsmakers, de volijverige Geestelijk Adviseur van den Kring Maas en Waal van den N.C.B., in de laatste kringvergadering terloops nog op een andere goede zijde van de Lagere Landbouwschool te Leeuwen, voor zoover het Maas en Waal betreft, de aandacht gevestigd. In zijn Parochie te Dreumel, aldus Pastoor Karsmakers, is de Jonge Boerenstand vrijwel geheel gevormd uit oud-leerlingen van de Maas en Waalsche Landbouwschool. Zeker niet het minst uit dat oogpunt kan een R.K. Landbouwschool voor een groot deel medewerken aan de vorming van degelijke, behoorlijk ontwikkelde organisatie-mannen. Dat laatste vooral dient mede een aanleiding te vormen voor de verschillende N.C.B.-afdelingen in dezen kring om zooveel en krachtig mogelijk aan de instandhouding van een bloeiende Landbouwschool mede te werken.

Terecht hebben zoowel Pastoor Karsmakers als het hoofd de heer Arntz op deze vergadering van den Kring opgemerkt, dat de belangstelling in Maas en Waal voor de Landbouwschool te Leeuwen nog heel wat kan toenemen. De meeste dorpen, waar het leerlingen-aantal nog beneden verwachting blijft, waardeeren de aanwezigheid van deze Landbouwschool nog veel te weinig. Uitgezonderd dan Dreumel en Leeuwen-Boven, waar de beide promotors van deze mooie Maas en Waalsche instelling, Pastoor Karsmakers en „meester Arntz” hun propagandistische invloed aanwenden.

Wij kunnen ons voorstellen dat Maas en Waal een krachtige actie zou ontplooiën, indien een dergelijke landbouw-onderwijsinrichting hier eens niet bestond, indien de streek van de vele voordeelen van zulk een landbouwschool verstoken bleef. Wanneer eenzelfde activiteit wordt ontwikkeld om de bestaande Landbouwschool tot bloei te brengen, dan zal het leerlingenaantal van 55 in vorig jaar na verloop van tijd belangrijk worden overschreden.

Het zijn vooreerst de ouders die hiertoe kunnen bijdragen. De schoolgeld-regeling welke voor de Landbouwschool werd getroffen zal weinig bezwaar opleveren, terwijl on- en minvermogenen zelfs geheel van schoolgeld kunnen worden vrijgesteld. Overigens zal het Hoofd der School wat den nieuwen cursus aangaat, welke 4 Mei a.s. aanvangt, uiteraard gaarne alle nader gewenschte inlichtingen verschaffen.

In de afdeelingen van den NCB kan voorts door de respectievelijke besturen, zonder twijfel eveneens met succes voor de Landbouwschool worden geijverd.

Wanneer in breeden kring vanuit Maas en Waal voor deze instelling wordt gewerkt, dan houdt deze R. K. Landbouwschool, in het belang der landbouwende bevolking en derhalve in het belang der geheele streek, welke onder deze school te Leeuwen ressorteert, vele goede beloften in voor de toekomst.